

БӨЛІМ: БАЛАБАҚША

"Табиғат біздің досымыз"

<p>ЖАРИЯЛАНДЫ 14.10.2018</p>	<p>ТІРЕК СӨЗДЕР ата-анаға кеңес, ата-анамен жұмыс, бала дамуы, балабақша, балабақша әдістемесі, балабақша бағдарламасы, балабақша қазақша, балабақша тәрбиешісі, балалар дүниесі, балалар ойыны, балалар тәрбиесі, балалар үшін, балалармен жаттығу, балалармен жұмыс, балалармен тәрбие, баланың дамуы, дамыту ойындары, ерте даму, ерте оқу, креативті тәрбие, қимылды ойындар, логопед, мектепке дейінгі тәрбие, ойын әдістемесі, педагогика, сенсорлық даму, сөйлеуді дамыту, тәрбие және оқыту, тәрбиеші, тіл дамыту</p>	<p>СІЛТЕМЕ https://bilimger.kz/44677/</p>
---	--	---

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Білім беру саласы: Шығармашылық
 Оқу- қызметі : Сурет ,Мүсідеу, Жапсыру
 Тақырыбы:»Табиғат біздің досымыз

Мақсаты: Балаларға табиғат , тіршілік қоршаған орта арасында байланысы жайлы түсініктерін қалыптастыру, балаларға өлі және тірі табиғат жөнінде мағұлымат беру, табиғатқа сүйіспеншілікпен қарауға қадірлей білуге үйрету. Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.

Әдіс- тәсілдері; Тәй-тәй бағдарламасы , саяхат, ангіме түсіндіру, көрсету, сұрақ-жауап.

Көрнекі- құралдар:Интерактив тақта,тақырып бойынша суреттер, видео слайд.

Сәлеметсіздерме балалар, мен сендерді көргеніме қуаныштымын, бір-бірімізге деген жылы лебіздерімізді білдіріп таңғы шаттық шеңберімізді бастайық.

Шаттық шеңбер

-Балалар қазір жылдың қай мезгілі?неше ай бар? қалай аталады?

-Қыс, 3 ай , Желтоқсан қаңтар ақпан,

-Балалар қазір қыстың нешінші айы? қалай аталады ?

— 2айы , қаңтар айы.

— Балалар еске түсірейікші қыстың бірінші ай желтоқсан қандай мерекелер өтті?

1- желтоқсан Тұңғыш Президент күні

16-желтоқсан Тәуелсіздік мерекесі, 26 жыл толды

31- желтоқсан жаңа жыл мерекесі

Балалармен сұрақ -жауап?

Балалар мен сендерге жұмбақ жасырамын мұқият тыңдаймыз?

Жумбақ

Бір жерде ыстық

бір жерде суық

бір күн

бір жерде тун

керемет неткен алып ол не ?(жершары)

Экран қараймыз(сурет жер шарынын) көрсету, пішіні қандай ?

— Дөңгелек

Мынау глобус біз кішірейтіп берілген жершарының сұлбасы

Біздің тұратын мекеніміз жер деп аталады, жер шар тәріздес егер біз ғарышкер болып ғарышқа ұшатын болсақ ғарыштан жер шар тәріздес болып көрінеді.

бізден басқа жер шарында жан- жануарлар, аң- құстар, жәндіктер- өсімдіктер , тіршілік етеді және тау тастар, өзен көлдер осы бәрі табиғатқа жатады.

Табиғат ана жер жүзін жылуын, мейірін сыйлап тұр, сондықтан ешқашанда табиғатқа жамандық жасама, жақсылықты қана ойла , сонда саған барлығы жақсылық жасауға ұмтылады.

Балалар барлықтарымыз экранға қараймыз

Слайд; Табиғат

-балалар бейне таспада не көрдіңдер?

Балалар;Аспан, жер , тау тас , көбелек, құс, күн , гүл, ағаштар су т/б

-Иә , балалар, табиғатбізді қоршаған орта, күнің көзінен жылынамыз, күн біздің өмірімізге керек,өсімдіктер күнің көзінен өседі, суды ішеміз, су балықтар үшін қажет,балық сусыз өмір сүре алмайды,жерді басып жүреміз, жерде ағаштар,өсімдіктер, гүлдер өседі,жануарлар орманда тіршілік етеді, ауамен дем аламыз, құстар аспанда қалықтап ұшады.Осының бәрі табиғат деп аталады.

Дұрыс айтасыңдар бүгін біз осы табиғат ұғымымен тереңірек танысамыз

Ғажайып сәт; Хат келеді.

Табиғат аясындағы ақ қайың ағашынан хат келіп тұр.

Хат

Сәлеметсіздерме, құрметті балалар! Мен ақ қайынмын, мен сендерге жазда жандарына сая болатын едім, қазіргі кезде менің қалым нашарлап бара жатыр, маған адамдар көңіл бөліп қарамайды. Менің бұтақтарым сынып сусыз құрап жатыр, мен сендерден сұрайтыным маған көмек беріңдерші. Сәлеммен Ақ қайың.

Балалар , сендер, мейрімді , ақылды сүйкімді балаларсыңдар ақ қайыңға көмектесемізба?

Ендеше табиғат аясына саяхатқа шығып ақ қайыңға көмектесейік

Табиғат аясында жүргенде ережелерді айтып жүру(табиғатты ластамау, гүлдерді жұлмау)

Тыныштық сәті: Табиғат құбылдыстарының дыбыстарын тыңдау
(желдің гуілі, жаңбыр жауғанын, құстар , жан-жануарларды естідік)

-Балалар не естідендер?

Осы құбылыстардың барлығы табиғат құбылыстарына жатады.

Табиғат- біздің қоршаған орта, туған елім ауа, күн менжер ,су орман мен жан-жануарлар.

Табиғат екіге бөлінеді : Ол тірі және өлі табиғат?

Тірі табиғатқа: ағаш, шөп ,гүл, адамдар, аңдар, құстар , жануарлар, олар өседі , дем алады көбейеді , денесінде жаны бар.

Өлі табиғатқа: су, тас , тау , құм, ауа ,күн,жатады , дем алмайды денесінде жаны жоқ.

Бірақ осы тірі табиғатпен өлі табиғат бір-бірмен тығыз байланысты екен оны саяхат барысында бақлап көреміз. Жерде аңдардың іздері жатады балалар бұл осы тірі табиғаттың бірі аңдардың іздері , қараңдаршы табиғат аясында неше түрлі аңдар жүреді екен.

Ал судың қандай пайдасы бар?

Су- балалар өлі табиғатқа жатады, ал біз адамдар суды ішеміз бізге пайдасы көп екен, демек өлі табиғат пен тірі табиғат бір- бірмен тығыз байланысты екен.

Балалаар біз ақ қайынға жеткенімізше әлі біраз жол жүруміз керек, мен сендерге тағы бір жұмбақ жасырайын?

Жұмбақ:

Барма, жоқпа оны анық білмейсің

Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің ол ен ? (ауа)

-Ауа не үшін қажет?(дем алу үшін)

-Ауаның түсі қандай ?(түсі жоқ көрінбейді)

-Қолмен ұстауға болама?(қолмен ұстауға болмайды)

Табиғат аясындағы ағаштар ,әсем гүлдер тіпті бөлмеміздегі гүлдерде ауадағы шаңды

жұтып , бізге таза ауа жібіріп отырады екен, демек өсімдіктерге қамқор болуымыз керек.
1Тәжірбие: Әр баланың қолына айна беріледі, балалар айнаға үрлеп , ауаның бар екеніне көз жеткізеді
2Тәжірбие;Балалар мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашып көрейік.
Көрдiңдерма балалар ауасыз дем алу мүмкін емес екен.
Ендеше балалаар осы табиғат аясында бойымызды бір сергітіп алайық

Сергіту сәті:

Осы сәтте ақ қайыңды бір бала көріп қалды.
Сәлеметсізбе ақ қайың, біз сіз жиберген хатыңызды алып сізге көмек берейндеп келдік
Ақ қайың:Амансыздарма балалар менің бұтақтарымды жел соғып сындырып тамырымды кептіріп кетті, маған су құйып, бұтақтарыма көмектесіп жіберіңдер жақсы болар еді
Ақ қайың біздің балалармыз табиғатты қатты құрметтейді. олар табиғат жайлы тақпақтар біледі.

Инжу Саламат

Бұтақтарды сындырмай От та , суда , ауа да
Тазалықты сақтаймыз Жан- жануар барлығы
Гүл өсіріп су құйып Орман теңіз тауларда
Табиғатта қорғаймыз Табиғаттың байлығы
Бақта гүлдер тереміз
Бірге ойнаймыз күлеміз
Міне біздер қандаймыз
Табиғатты қорғаймыз

Анель Венера

Табиғат егіз адаммен Сүйейік табиғатты аялайық
Ұқсастық табам содан мен Біз одан жақсылықты аямайық
Мәңгілік болсын егіздер Анадан табиғаттың аясында
Жер-Ана , көк теңіздер. Жадырап жас балаша дем
алайық.

Индира

Табиғатым, тіршілігім ырысым Нұрбек
Сенсіз менің тарылады тынысым Шыр, шыр еткен торғайды
Биік -биік тауларына қарасам Қорғамасақ болмайды
Алшаң басып , түзеледі жүрісім. Кіп кішкентай торғайлар
Ағаштарды қорғайды

Кәусар

Жауды жаңбыр, ән жаңбыр
Шөлін басты орман қыр
Ал, балалар , өздерін

Қолшатыр менқорғап жүр.

Міне балалар табиғат аясында ақ қайынға көмектестік, ендеше саяхатмызды аяқтап балабақшамызға оралайық.

Ағаштардың түрлері : аққайың,шырша, емен, жөке ,үйеңкі,терек,қарағай т.б
Ағаштың құрылысы:діңі, бұтақтары, жапырақтар.Ағаштың түрлеріне қарай жапырақтары да алуан түрлі болады.

Тыйым сөздер

1 Құстың ұясын бұзба

2 Судың төкпе

3 Суға түкірме

4Құсты таспен атпа

Балалар бүгін біз үш топта жұмыс жасайтын боламыз

1 топта ермексазбен жұмыс жасаймыз.

2топта май шамды қолдана отырып сурет саламыз.

3 топта желім арқылы қағазды ұсақтап жапстыру.

Қортынды:

1Балалар саяхат сендерге ұнадыма ?

2 Біз тұратын мекен не деп аталады?

3Тірі табиғатқа нелер жатады?

4Өлі табиғатқа нелер жатады?

5Балалар бізге хат жолдаған не еді?

6 Балаларды мадақтау

Қонақтарға келіп тамашалағандарына рахмет қоштасамыз

Қош сауболыңыздар!